

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-14 ta' Frar, 2007

Citazzjoni Numru. 1622/2000/1

**Carmel sive Charles Fenech sew proprju kif ukoll
f'isem Fenech Plant Hire Limited.**

-vs-

Kummissarju tal-Pulizija u Avukat Ġenerali.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni pprezentat fit-2 ta' Awwissu, 2000 li permezz tagħha l-attur ippremetta:

Illi l-atturi huma s-sidien tal-Barriera Numru 2 f'tal-Magħluq limiti Sigġiewi;

Illi l-atturi kienu jippossjedu permessi, regolarment maħruġa u mġedda mill-Kummissarju tal-Pulizija biex jopera l-istess

Pagna 1 minn 8

Qrati tal-Gustizzja

Barriera kif jirriżulta mill-annessi liċenzji u riċevuti;

Illi b'effett mill-1 ta' Jannar, 1995 il-konvenut beda jirrifjuta li jgħedded l-imsemmija liċenzja, u skond l-annessi korrispondenza jirriżulta illi l-oġġezzjoni prinċipali kienet ġejja mid-Dipartiment tal-Mużewijiet u b'effett ta' din l-oġġezzjoni ukoll mill-Awtorità tal-Ippjanar;

Illi permezz ta' deċiżjoni mogħtija mill-Onorabbli Qorti fl-10 ta' Ottubru, 1997 fl-ismijiet Fenech Plant Hire Limited vs. Kummissarju tal-Pulizija (Ċitazzjoni Numru 759/97FDP) il-konvenut Kummissarju tal-Pulizija ġie ordnat jirreferi l-kwistjoni lill-Police Licences Advisory Board qabel ma jieħu deċiżjoni dwar it-tigdid jew iċ-ċaħda ta' tigdid tal-permessi relattivi;

Illi l-konvenut Kummissarju tal-Pulizija irrefera t-talba tal-atturi lill-Bord tal-Pariri Dwar Liċenzji tal-Pulizija, liema Bord iddeċieda fil-25 ta' Awissu 1998 u rrakkomanda li l-liċenzja ma għandhiex tinħareġ;

Illi permezz ta' appell ipprezentat mill-atturi quddiem it-Tribunal tal-Appell dwar il-Liċenzji, l-istess Tribunal ħa konjizzjoni tal-każ u beda jisma' lill-partijiet u wasal għad-deċiżjoni datata 18 ta' Novembru, 1999 li biha rrakomanda li għandha tiġi kkonfermata r-rakomandazzjoni tal-Ewwel Bord;

Illi l-atturi ġew notifikati b'din id-deċiżjoni f'April 2000;

Illi skond l-Avviż Legali Numru 18 tal-1991 r-Regolamenti ta' l-1991 dwar Proċeduri rigward Liċenzji tal-Pulizija, it-Tribunal ta' l-Appell dwar il-Liċenzji huwa mogħti l-ġurisdiżjoni u l-obbligazzjoni li "jisma' u jaqta' l-parir finali li għandu jingħata lill-Kummissarju tal-Pulizija" u b'hekk dan it-Tribunal huwa obligat li wara li jikkunsidra s-sottomissjonijiet tal-partijiet, kemm tal-applikant kif ukoll ta' dawk it-terzi li jagħmlu oġġezzjoni, jagħmel dawk l-investigazzjonijiet li huma neċessarji u jieħu deċiżjoni skond il-fehma u l-opinjoni tal-

magġoranza tal-individwi li jiformaw dan l-istess Tribunal;

Illi t-Tribunal ta' l-Appell dwar il-Liċenzji abnega l-ġurisdizzjoni tiegħu b'tali mod illi t-Tribunal ta' deċiżjoni li ġiet lillu dettata mid-Dipartiment tal-Mużewijiet u mill-Awtorita' ta' l-Ippjanar;

Illi fid-deċiżjoni mogħtija, it-Tribunal l-ewwel esprima l-opinjoni tiegħu fis-sens li ma jaqbilx mal-oġġezzjoni tad-Dipartiment tal-Mużewijiet u dan billi li; "Fil-fehma tat-Tribunal il-barriera hija mbegħda distanza konsiderevoli, tant li t-tqattigħ tal-blat bil-magni ma jagħmilx ħsara lit-Tempji ta' l-Imnajdar / Haġar Qim", fit-tieni lok esprima ukoll li ma jaqbilx mal-oġġezzjoni mressqa mill-Awtorita' ta' l-Ippjanar billi t-"tqattigħ 'l isfel fil-parametru eżistenti ma jagħmel ebda differenza mill-att ta' ambjent", iżda kkonkluda li minkejja li huwa ma jaqbilx kemm mad-Dipartiment tal-Mużewijiet kif ukoll ma' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar la darba d-Dipartiment "huwa assolutament kontra li jsir aktar operazzjoni ta' tqattigħ ta' blat" allura t-Tribunal għandu jikkonferma d-deċiżjoni tal-Ewwel Bord;

Illi in oltre t-Tribunal ta' Appelli Dwar Liċenzji tal-Pulizija aġixxa ultra vires billi kkunsidra ċirkostanzi li ma jaqawx taħt il-ġurisdizzjoni tiegħu u li tali ċirkostanzi servew ukoll bħala bażi tad-deċiżjoni mogħtija minnu u dan stante li kkunsidra li "l-applikant għandu proprjeta' f'loka ieħor bi blat tal-qawwi fejn qed jitlob permess biex jopera barriera" liema ċirkostanzi ma għandhom l-ebda effett u konnessjoni mas-suġġett in kwistjoni;

Illi għalhekk d-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal ta' Appelli dwar Liċenzji tal-Pulizija fit-18 ta' Novembru, 1999 hija nulla u irritwali stante li ġiet dettata lill-istess Tribunal u stante li hija ultra vires;

Għalhekk jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

Kopja Informali ta' Sentenza

1. tiddeċiedi illi t-Tribunal ta' Apelli Dwar Liċenzji tal-Pulizija abnega l-ġurisdizzjoni u l-obbligazzjonijiet imposti fuqu bil-Liġi billi d-deċiżjoni datata 18 ta' Novembru, 1999 ġiet dettata lilu kif fuq premiss;

2. tiddeċiedi illi t-Tribunal ta' Apelli Dwar Liċenzji tal-Pulizija aġixxa ultra vires billi kkunsidra ċirkostanzi li ma għandhom l-ebda konnessjoni mal-kwistjoni pendenti quddiem it-Tribunal;

3. tiddikjara li l-konvenuti jew min minnhom responsabbli li abbużaw mill-poter tagħhom, aġixxew arbitrarjament u mhux skond il-liġi;

4. tiddikjara d-deċiżjoni mogħtija fit-18 ta' Novembru, 1999 bħala nulla u bla effett;

5. tordna lill-konvenuti jew min minnhom joħroġ il-permess relattiv;

6. tagħti dawk il-provvedimenti u direttivi kollha li jidhrilha neċessarji.

Bl-ispejjeż inklużi dawk ta' l-ittra ufficjali ta' Mejju 2000 u b'riżerva tad-drittijiet ta' l-atturi għad-danni kontra l-konvenuti.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti, ipprezentata fis-27 ta' Settembru, 2000 li permezz tagħha eċċepew:

1. Illi preliminarjament l-Avukat Ġenerali mhux legittimu kontradittur stante li m'għandu l-ebda relazzjoni ġuridika ma' l-atturi.

2. Illi kwantu t-talbiet huma diretti fil-konfront tat-Tribunal ta' l-Appelli dwar il-Liċenzji ċ-ċitazzjoni hija inammissibbli stante li dan it-Tribunal m'għandux *locus*

Kopja Informali ta' Sentenza

standi għaliex huwa jagħti biss parir lill-konvenut Kummissarju tal-Pulizija. Allura l-isfida għad-deċiżjoni amministrattiva trid tkun diretta fil-konfront tal-Kummissarju li fidu tinsab id-diskrezzjoni u mhux it-tribunal jew l-aġir tiegħu.

3. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju t-talbiet kollha ta' l-atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt billi mhux minnu li t-Tribunal ta' l-appelli b'xi mod abnega xi ġurisdizzjoni jew li aġixxa *ultra vires*.

4. Illi fi kwalunkwe każ it-Tribunal wasal għal parir tiegħu wara kostatazzjonijiet li għamel hu u mhux għax xi ħadd iddettalu xi ħaġa.

5. Illi skond id-dritt amministrattiv Malti din il-Qorti m'għandhiex ġurisdizzjoni biex tordna l-ħruġ tal-premess relattiv billi skond il-liġi l-Qorti tista' biss tiddikjara egħmil amministrattiv null, invalidu u mingħajr effett.

6. Illi l-konvenut aġixxew skond il-liġi u fl-ebda mod ma abbużaw mill-poter tagħhom.

Salvi eċċezzjonijiet oħra premessi mil-liġi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat id-digriet tagħha tat-8 ta' Frar, 2006 li permezz tiegħu ġiet msejja fil-kawża l-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar.

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta' Novembru, 2006 li permezz tagħha l-kawża thalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti li taw lok għal kawża kienu dawn. L-attur f'ismu f'isem is-soċjeta' attriċi kellu l-permessi maħruġa mill-

Kummissarju tal-Pulizija biex jopera barriera. FI-1995 beda jsib problemi biex tiġġediddu l-liċenzja u għalhekk istitwixxa kawża li giet deċiża fl-10 ta' Ottubru, 1997 minn din il-Qorti li kienet ordnat lill-Kummissarju jirreferi l-każ lill Police Licences Advisory Board. Jidher li l-oġġezzjoni prinċipali kienet ġejja mid-Dipartiment tal-Mużewijiet. Il-Kummissarju irrefera l-każ lill-Bord imsemmi u dan irakkomanda li l-liċenzja ma kellhiex tinħareġ. L-atturi appellaw minn din ir-rakkomandazzjoni quddiem it-Tribunal tal-Appell dwar il-liċenzji u fit-18 ta' Novembru, 1999 dan iddeċieda illi jikkonferma din ir-rakkomandazzjoni.

L-atturi qed isostnu illi skond l-Avviż Legali kostituttiv dan il-Bord kellu *“jisma' u jaqta' l-parir finali li għandu jingħata lill-Kummissarju tal-Pulizija”* iżda skond huma, fil-każ in eżami t-Tribunal abnega mir-responsabilitajiet u ġurisdizzjoni tiegħu għaliex semplicement obda lill-Awtorita' tal-Ippjanar u d-Dipartiment tal-Mużewijiet. Dan għaliex l-ewwel esprima l-opinjoni illi ma jaqbilx ma' dak li kien qed jgħid id-dipartiment in kwistjoni iżda spiċċa biex adotta id-deċiżjoni għaliex (fi kliem l-istes Tribunal) id-dipartiment *“kien assolutament kontra li jsir aktar operazzjonijiet ta' tqattigħ ta' blat.”*

Il-kwistjoni għalhekk hija ta' portata purament legali u fil-fatt ma ġewx imressqa provi orali u l-Qorti quddiemha għandha biss l-inkartament li esebew l-atturi maċ-ċitazzjoni tagħhom.

Il-Qorti se tiċċita l-bran l-iktar importanti tad-deċiżjoni tat-Tribunal imsemmi.

“Fil-fehma tat-Tribunal il-barriera hija mbegħda distanza konsiderevoli, tant li t-tqattigħ tal-blat bil-magni ma jagħmilx ħsara lit-Tempji ta' l-Imnajdar / Haġar Qim.

Huwa tal-fehma ukoll li tqattigħ l'isfel fil-parametru eżistenti ma jagħmel ebda differenza mill-att (sic) ta' ambjent.

Iżda t-Tribunal ġie informat li d-dipartiment tal-Mużewijiet

huwa assolutament kontra li jsir aktar operazzjoni ta' tqattigh ta' blat f'dawn il-lokalitajiet u anke ingħataw parir f'dan is-sens mill-UNESCO li ddikjarat il-post Heritage Site.

It-Tribunal jifhem li l-applikant għandu proprjeta' f'lokal ieħor bi blat tal-qawwi fejn qed jitlob permess biex jopera barriera. It-Tribunal jirrakkomanda li din it-talba tiġi konsiderata favorevolment.

It-Tribunal jikkonferma r-rakkomandazzjonijiet tal-Bord tal-pariri dwar Liċenzji tal-Pulizija tal-25 ta' Awwissu, 1998."

Il-Qorti taqbel ma' l-atturi li din m'hijiex deċiżjoni motivata iżda dettata. Tribunal, hu x'inhu ma għandux jiddeċiedi għax sempliċement ġie informat minn parti, hi min hi, li qed iżzomm ma' xi pożizzjoni, hi x'inh. Anke fir-rigward tal-parir tal-UNESCO it-Tribunal aċċetta dak li qallu d-dipartiment mingħajr imqar ma ġie muri dokument f'dan is-sens.

Il-Qorti taqbel ukoll ma' l-atturi illi t-Tribunal ma kellux jieħu in konsiderazzjoni jekk l-atturi kellhomx xi post ieħor minn fejn setgħu joperaw u li jieħu l-isbriga (pjaċir mhux mitlub!) li jirrakkomanda li jingħata permess jopera minn x'imkien ieħor għaliex dan kien għal kollox irrelevanti għal każ. Il-Qorti hija tal-fehma li din id-deċiżjoni hija xempju ta' kif ma għandux jaġixxi Tribunal u kif jaġixxi Tribunal meta ma jkunx kompost minn persuni illi ma għandhomx lanqas xamma ta' taħriġ legali.

Il-Qorti pero' ma tistax tordna li jinħarġu l-liċenzji relattivi għaliex dan mhux kompitu tagħha u ma tistax tissostitwixxi d-diskrezzjoni tagħha għal dik tat-Tribunal iżda se terġa' tpoġġi lill-atturi fis-sitwazzjoni li kienu qabel id-deċiżjoni tat-Tribunal u tordna li l-appell tal-atturi jerġa' jinstema' mill-ġdid, jekk mhux mill-istess Tribunal fil-każ li dan ma għadux kostitwit minn dak it-Tribunal li ħadlu postu għaliex il-Qorti ma ġietx informata mill-partijiet jekk dan kienx il-każ. Din il-Qorti kienet imxiet bl-istess

manjiera fil-kawża Nazzareno Fenech vs Awtorita' Dwar it-Trasport deċiża fit-2 ta' Novembru, 2006.

Kwantu għall-eċċezzjoni ta' l-Avukat Ġenerali ma kellux jitharrek din tidher ġustifikata għaliex skond l-Artikolu 181 (B) (2) dan għandu jitharrek meta ma jkunx hemm ħadd li jista' jitharrek u billi ukoll din m'hijiex kawża kostituzzjonali l-Qorti ma tħossx li l-preżenza tiegħu kienet ġustifikata. Billi pero' huwa ippreżenta l-eċċezzjonijiet tiegħu flimkien mal-Kummissarju tal-Pulizija ma hu se jkun hemm ebda riperkussjoni legali fil-konfront tiegħu. Kwantu għall-Awtorita' dwar l-Ambjent u l-Ippjanar pero' kien tajjeb li ġiet imsejha fil-kawża għaliex din tista' tkun parteċipi fil-proċeduri li jmiss. Naturalment billi ma kellha ebda sehem sa issa f'dak li ġara, se tbatu biss l-ispejjeż tagħha.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' l-ewwel eċċezzjoni ta' l-Avukat Ġenerali u tilliberah mill-osservanza tal-ġudizzju iżda tiċhad l-eċċezzjonijiet l-oħra tal-konvenuti u l-imsejha fil-kawża u tilqa' l-ewwel erba' talbiet (it-tielet talba hija milqugħa biss fil-konfront tal-konvenut Kummissarju tal-Pulizija bħala responsabbli mit-Tribunal imsemmi); tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-ħames talba u fir-rigward tas-sitt talba terġa' tpoġġi lill-atturi fis-sitwazzjoni li kien fiha qabel id-deċiżjoni tat-Tribunal imsemmi fit-18 ta' Novembru, 1999 u tordna lill-istess Tribunal jew lil dak li ssostitwih fil-liġi jekk hu l-każ, li jerġa' jisma' l-appell tal-atturi fir-rigward.

L-ispejjeż tal-kawża ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----